

**การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**

อรมน ปั่นทอง*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร โดยใช้แบบจำลองซิปทำการประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย ประกอบด้วย นักศึกษา 382 ราย บัณฑิต 430 ราย อาจารย์ 37 ราย และผู้ใช้งานบัณฑิต 78 ราย รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 927 ราย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้ใช้งานบัณฑิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบทของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในเรื่องปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวนวิชา และเนื้อหาวิชาที่ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นประเด็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมระดับปานกลาง ด้านกระบวนการของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่อาจารย์ฝึกให้นักศึกษาได้ทำงานเป็นกลุ่มและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษา ด้านผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ บัณฑิตมีสถานภาพการทำงานแล้ว ร้อยละ 90

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต ประสิทธิภาพของหลักสูตร บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์ประจำ สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

E-mail : orramonja@hotmail.com

**An Evaluation on the Bachelor Program in Business Administration of
the Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University**

Orramon Panthong*

Abstract

An evaluation on the bachelor program in Business Administration of the Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University aimed to evaluate the effectiveness of its curriculum by using CIPP model, which encompassing 4 aspects: the context, input, process and output, in order to find the suggestions for the purpose of curriculum improvement and development. The research methodology was a survey research. The data was collected from 927 samplings comprising of 382 students, 430 graduates, 37 instructors and 78 employers of the graduates. This study used the questionnaires and in-depth interview as the research methods to collect both quantitative and qualitative data. The statistical analysis procedures such as frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation were used to analyze the quantitative data whereas the content analysis was used to analyze the qualitative data. The research found that the context of the curriculum, especially the philosophy and objectives including the subjects and the contents in each subjects, were appropriate at a high level. The input evaluation were appropriate at a high level. Exceptionally, the materials and equipments as well as the buildings and locations including the computer rooms were appropriate at the moderate level. The overall process was appropriate at the high level particularly the teamwork assignment, morals and ethics enhancement. The product was appropriate at the high level, hence the evaluation from the employers showed that the 5 characteristics comprising of morals and ethics, knowledge, intellectual skill, interpersonal skill and accountability, quantitative analytical skill, communication skill and information technology skill were appropriate at a high level. Furthermore, 90 percent of the graduates were already employed.

Keywords : An evaluation on bachelor degree in Business of Administration, Effectiveness of curriculum, Context, Input, Process, Product, The Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University

Lecturer of the Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University

Email : orramonja@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของประชาชนในสังคม ทรัพยากรสำคัญที่จะนำพาสังคมให้สามารถอยู่รอดได้ สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน คือ ศักยภาพของพลเมืองในสังคม มนุษย์ โดยปัจจัยสำคัญ ที่เป็นการเสริมสร้างให้เกิดศักยภาพของพลเมือง ได้แก่ การศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่สามารถทำให้ เกิดการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมแห่งฐานความรู้ (Knowledge Based Society) สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักสูตรไว้ให้ชัดเจน เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักสูตรจะเป็นส่วนที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ได้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใดบ้าง และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาอย่างไร ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นเอกสารสำคัญที่เป็นแผนงานหรือโครงการจัดการศึกษา และเป็นสิ่งกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิตได้มีการดำเนินการใช้หลักสูตรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในช่วงเวลาปัจจุบัน รวมทั้งสามารถตอบสนองและรองรับ

ต่อนโยบายด้านการศึกษารัฐ และความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน จึง ได้จัดให้มีการดำเนินการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อ จะได้นำข้อค้นพบ มาใช้ใน เป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่เป้าประสงค์ตามที่ทุกภาคส่วนคาดหวังไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) เพื่อประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อให้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการประเมิน

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในครั้งนี้ ได้ใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ซึ่งประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต (Stufflebeam, 1971 อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์ . 2546) เป็นกรอบแนวทางในการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต

องค์ประกอบ	ประเด็นการประเมิน	กลุ่มเป้าหมาย
ด้านบริบท	- ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของสังคม - ความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร - การจัดตารางเรียนและเวลาเรียน	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์
ด้านปัจจัยนำเข้า	- วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน - อาคารสถานที่ - บุคลากร - สื่อการเรียนการสอน - งบประมาณ	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์
ด้านกระบวนการ	- กระบวนการจัดการเรียนการสอน - การจัดกิจกรรมอื่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ - ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การวัดและประเมินผลการเรียน	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์
ด้านผลผลิต	- ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตร - คุณลักษณะของบัณฑิต - การมีงานทำของบัณฑิต	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์ - ผู้ใช้งานบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ และผู้ใช้งานบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร และนำมากรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม 4 แบบ สำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม และให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง หลังจากนั้น นำแบบสอบถามไปดำเนินการทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งทั้ง 4 แบบได้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่า 0.80

3) นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 927 ราย ประกอบด้วย นักศึกษา 382 ราย บัณฑิต 430 ราย อาจารย์ 37 ราย และผู้ใช้งานบัณฑิต 78 ราย

4) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้ค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรบริหารธุรกิจในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

1) กลุ่มนักศึกษา

ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในทัศนะของนักศึกษา แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจในทัศนะของนักศึกษา

ปัจจัยที่ประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านบริบท	3.68	0.52	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.64	0.47	มาก
ด้านกระบวนการ	3.66	0.43	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับ	3.79	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาเห็นว่า โดยรวมบริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ มีประเด็นย่อยบางประเด็นในด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน และสถานที่จัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ นอกห้องเรียน ที่นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ว่ามีประโยชน์ในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่า “ความรู้และคุณวุฒิที่ได้รับจากการศึกษาทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น”

2) กลุ่มบัณฑิต

ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในทัศนะของบัณฑิต แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในทัศนะของบัณฑิต

ปัจจัยที่ประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านบริบท	3.64	0.47	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.58	0.62	มาก
ด้านกระบวนการ	3.78	0.51	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับ	3.89	0.61	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมบัณฑิตมีความเห็นว่าบริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ มีบางประเด็นย่อยที่บัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านบริบท ในเรื่องของการจัดตารางเรียน ในแต่ละภาคการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า ในเรื่องของความเพียงพอของอาคารสถานที่และห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน และสถานที่จัด

กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้นอกห้องเรียน ด้านกระบวนการ ในเรื่องของอาจารย์มีเวลาให้นักศึกษาสามารถขอคำแนะนำปรึกษาปรึกษาปรึกษาปรึกษาปรึกษาปรึกษานอกจากนั้นบัณฑิตมีความเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องของการได้รับการยอมรับจากสังคมการทำงานและสังคมทั่วไปมากยิ่งขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษา

นอกจากนั้น ในส่วนของสถานภาพการทำงานของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตมีงานทำแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.7

3) กลุ่มอาจารย์

ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในทัศนะของบัณฑิต แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในทัศนะของอาจารย์

ปัจจัยที่ประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านบริบท	3.66	0.58	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.13	0.59	ปานกลาง
ด้านกระบวนการ	4.08	0.43	มาก
ด้านผลผลิต	3.41	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ในกลุ่มอาจารย์มีความเห็นว่า ด้านบริบทและด้านกระบวนการของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ด้านปัจจัยนำเข้าและผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้ ประเด็นย่อยที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าในเรื่องของความเพียงพอของห้องคอมพิวเตอร์ สถานที่จัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้นอกห้องเรียน งบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ และบุคลากรสายสนับสนุน ด้าน

ผลผลิตของหลักสูตรในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ และทักษะ การวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นที่เป็นข้อดีเป็นอย่างมากในด้านผลผลิต คือ ทักษะการพูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ และความสามารถ ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวเลข

4) กลุ่มผู้ใช้งานบัณฑิต

ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตใน ทักษะของบัณฑิต แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิตในทักษะของผู้ใช้งานบัณฑิต

ปัจจัยที่ประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.19	0.46	มาก
ด้านความรู้	3.91	0.53	มาก
ด้านทักษะทาง ปัญญา	3.99	0.56	มาก
ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ	4.14	0.46	มาก
ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ	3.83	0.57	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มผู้ใช้งาน บัณฑิตเห็นว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีความเหมาะสมอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งในด้านของคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็น คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี มีประเด็นย่อยบางประเด็นที่ผู้ใช้งานบัณฑิต มีความเห็นว่าบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมี คุณลักษณะเหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะ การพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ นอกจากนั้น จากการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ใช้งานบัณฑิต พบว่า ลักษณะเด่นของ บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร คือ ความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี แต่จุดด้อยของบัณฑิต คือ พื้นฐานความรู้ที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงาน การประยุกต์ใช้ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ การวางแผน การ ออกแบบงาน การมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็น คุณลักษณะที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมี ความอ่อนด้อยกว่าบัณฑิตของสถาบันการศึกษาอื่น

สรุปผลการประเมินประสิทธิผลแล ะความ เหมาะสม ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปประสิทธิผลของหลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิตตามองค์ประกอบ 4 ด้าน

องค์ประกอบ ของหลักสูตร	ประสิทธิผลของหลักสูตร			
	นักศึกษา	บัณฑิต	อาจารย์	ผู้ใช้งาน บัณฑิต
ด้านบริบท	มาก	มาก	มาก	-
ด้านปัจจัยนำเข้า	มาก	มาก	ปานกลาง	-
ด้านกระบวนการ	มาก	มาก	มาก	-
ด้านผลผลิต	มาก	มาก	ปานกลาง	มาก

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า กลุ่มนักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ขณะที่กลุ่มอาจารย์ เห็นว่า บริบทและกระบวนการของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ปัจจัยนำเข้าและผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลางเท่านั้น ส่วนกลุ่มผู้ใช้งานบัณฑิต เห็นว่า ผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งก็คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีความเหมาะสมในระดับมากนั้น เป็นการสะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในระดับผู้เรียนและสังคม โดยในด้านบริบทของหลักสูตร มหาวิทยาลัยมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรจากหลากหลาย สาขา ทั้งที่เป็นบุคลากรภายในและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก มหาวิทยาลัย อีกทั้งมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดไว้ ทำให้เนื้อหาของหลักสูตร มีการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ ตลอดจนมีแนวทางเสริมสร้างให้เกิดการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพการณ์ และความต้องการของสังคม

ในด้านปัจจัยนำเข้า มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนอยู่แล้ว โดยกำหนดไว้ตามงบประมาณประจำปี แต่เนื่องจากการดำเนินงานต้องยืดหยุ่นทางราชการเป็นหลัก จึงอาจทำให้การจัดหารวมทั้งการบำรุงรักษา ซ่อมแซม มีความล่าช้าไปบ้าง ดังนั้น แม้ว่าโดยรวมผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าจะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการปัจจัยนำเข้าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะปัจจัยนำเข้าเป็นทรัพยากรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบรรลุผลสำเร็จของหลักสูตร

ด้านกระบวนการ ของหลักสูตร ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีนโยบายอย่างชัดเจนที่มุ่งให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งมีการพัฒนาบุคลากรด้านสายสอน โดยมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมด้วยการเข้ารับการอบรม หลักสูตรวิชาชีพครูและหลักสูตรอื่นๆ ตามความสนใจของบุคลากร อย่างไรก็ตาม นักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้งานบัณฑิต มีทัศนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการจัดกิจกรรมอื่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ นอกห้องเรียนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การทัศนศึกษา การดูงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง อันจะเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่ผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

ด้านผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งพบว่า อัตราการมีงานทำของบัณฑิตสูงถึงกว่าร้อยละ 90 สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ให้การยอมรับต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจของมหา วิทยาลัยราชภัฏพระนครค่อนข้างมาก นอกจากนั้น ผู้ใช้งานบัณฑิต ยังมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตและการปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตของ

มหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอดทนและสู้งาน จึงทำงานอยู่กับองค์กรได้นานมากกว่าบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้งานบัณฑิตเห็นว่าควรมีการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การคิดวิเคราะห์ การวางแผน การออกแบบงาน และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ถ้ายอง พิกเหลียง , เพชรลดา พันธุ์แดง และรัชดาภรณ์ เตโช. 2554) เพื่อให้สามารถแข่งขันกับบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาอื่นได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งจัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตในเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ อันจะเป็นการช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ดียิ่งขึ้น (ชนิตา จอมพงษ์ และ เพชรลดา พันธุ์แดง. 2554)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

- 1) ด้านบริบทของหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงเนื้อหา รายวิชาต่างๆ ให้มีความทันสมัยกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และควรมีการตรวจสอบการจัดตารางเรียนรายวิชาต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหาความรู้
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรสำคัญที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดหาและการซ่อมแซมบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมใช้งานได้อยู่เสมอ และควรมีการจัดพื้นที่เฉพาะ

หรือสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมอื่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ภายนอกห้องเรียน

- 3) ด้านกระบวนการของหลักสูตร ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายนอกมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทัศนศึกษา คูงาน โดยอาจให้นักศึกษาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยตนเองตามความสนใจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง นอกจากนี้ อาจารย์ควรเพิ่มเวลาให้นักศึกษาได้มีโอกาสมาพบปะพูดคุยเพื่อขอคำปรึกษาแนะนำต่างๆ นอกเหนือจากเวลาเรียนให้มากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

- 4) ด้านผลผลิตของหลักสูตร ควรมีการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลขให้แก่ ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และควรพัฒนาคุณลักษณะด้านอื่นๆ ควบคู่กับด้านความรู้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามารถเชิงแข่งขันให้กับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เมื่อเปรียบเทียบกับบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาอื่น

บรรณานุกรม

- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- ชนิตา จอมพงษ์. (2554, ตุลาคม 4). กรรมการผู้จัดการบริษัท เอพรูฟ จำกัด. สัมภาษณ์.
- เพชรดา พันธุ์แดง. (2554, ตุลาคม 5). Assistant Manager Service and Support บริษัท กนกสิน เอ็กซ์พอร์ตอิมพอร์ต จำกัด. สัมภาษณ์.
- รัชดาภรณ์ เตโช. (2554, กันยายน 29). ผู้จัดการแผนกพัฒนาและควบคุมคุณภาพ บริษัท สยาม แอควินนิสเทรทีฟ แมนเนจเม้นท์ จำกัด. สัมภาษณ์.
- ลำยอง ฟ้าเหลือง. (2554, ตุลาคม 5). ผู้จัดการส่วนสรรหาทรัพยากรบุคคล บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน). สัมภาษณ์.